

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 : —
četrt : 6 : 50
mesec : 2 : 20

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 : —
četrt : 5 : —
mesec : 1 : 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserati
sprejema upravnistvo v
Katoli Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 293.

V Ljubljani, v soboto 22. decembra 1900.

Letnik XXVIII.

Gospodom volivcem mest in trgov na Kranjskem!

Naši kandidati za mesta in trge, ki volijo dne 3. januarja 1901, so:

1. Za deželno stolno mesto Ljubljana: gospod

Ivan Sušnik,

kanonik v Ljubljani.

2. Za dolenjska mesta in trge Novo Mesto, Višnja Gora, Krško, Ko-
stanjevica, Črnomelj, Metlika, Kočevje in Ribnica: gospod

J. U. Dr. Sebastian Elbert,

prošt v Novem Mestu.

3. Za gorenjska in notranjska mesta in trge Postojna, Idrija, Vr-
nika, Lož, Radoljica, Tržič, Kamnik, Kranj in Skofja Loka stranka po resnem
vsestranskem preudarku ne postavi nikakega svojega kandidata, temveč pri-
poroča svojim somišljenikom, da vse svoje glasove oddajo kandidatu
neodvisnih volivcev, ki je gospod

Josip Šuman,

o. kr. dvorni svetnik v Ljubljani.

Zavedni volivci mest in trgov! Za Vaš lastni blagor se gre, kojemu
služite, ako dne 3. januarja volite take može v državni zbor, s katerimi
bode drugim poslancem naše dežele mogoče, složno sodelovati. Nujne in pereče
potrebe ima vsako Vaših mest in trgov, toda Vaše najvažnejše zahteve so
nedosegljive, ako za nje ne zastavi ves svoj vpliv močna
stranka v državnem zboru. Močni pa zamoremo biti le po slogi
vseh naših poslancev.

Sloga bodi torej geslo, po kojem naj se izvršijo volitve dne 3. januarja.
V to pomoz Bog!

V Ljubljani, dne 22. grudna 1900.

**Osrednji volivni odbor katoliško-
narodne stranke.**

LISTEK.

Ptički.

Zima prikima,
Ptičke spodi,
Ptičjega petja
Slišat' več ni.

Ljubi bravec, ali si že kedaj bil na ce-
sarskem Dunaju? Ako si že bil, šel si go-
tovo tudi pogledat prekrasni cesarski grad
Schönbrunn. Tamkaj si z začudenjem ogle-
daval vse tiste čudne ptuje živali, velike in
male, divje in ukročene. Med njimi videl si
tudi veliko družbo čudno pisanih ptič, ka-
terih kričanje se je razlegalo daleč na okolo.
Glej, taki čudni ptički letali so v zadnjem
volivnem času tudi po naši ljubi kranjski
deželi.

Imeli so ti ptički čudno pisano perje.
Peli so neprestano, toda njih petje bilo je
prijetno samo takim, ki nimajo pravega po-
sluha. Svoje lastne »viže« niso znali. Vse,
kar so peli, slišal si gotovo že kje drugod
in od drugih, bodisi od socialnih demo-
kratov, bodisi od Rokitskega. Pa tudi te
priučene pesmi peli so tako neprijetno
glasno, da so človeka bolela ušesa.

Ker ljudje najraje gledajo čudne reči,
kakor n. pr. teleta z dvema glavama, zbralo
se je krog teh čudnih ptičkov veliko ljudi,
ki so jih ogledovali in poslušali. Zatorej so
ptički mislili, da jih imajo ljudje radi, in bili
so zelo ponosni. Začeli so kričati: »Zmaga
je naša, zmaga je naša!« Toda motili so se.
Ko so se jih ljudje nagledali in so jih za-
čela od groznega krika teh ptičkov boleti
ušesa, so ptičke spodili.

Ptički, o katerih govorimo, imeli so se-
veda tudi gnezdo. Ali, da si bili ptički
sami čudni, našemu narodu ptuj, bilo je
njih gnezdo dobro znano. Bilo je namreč
srače gnezdo, znano skup iz raznih strani.
Tu je ležala bilka krščansko socialnega
programa, tam cunjia zabavlje Rokitskega,
tam zopet par socialno-demokratskih fraz.
Ljudstvo se pa za to navadno in znano
srače gnezdo ni prav nič zmenilo.

Kot pravi ptički legli so tudi jajca.
Samo valili jih niso, marveč volili so in
hoteli, da voli tudi ljudstvo z njimi, to pa
ni maralo. Ta jajca so bila dvojne vrste:
Kukavičina jajca, ki so jih v ptujem gnezdu
legli, katera so pa ljudje kmalu spoznali in
pometali na tla. Vse drugo pa so bili za
prtki, ki so razširjali tak smrad, da je ljud-

Uloga liberalcev.

Hvaležni smo vsem, ki nam pomagajo.
Hvaležni smo tudi liberalcem, ker sodelu-
jejo pri obnem razvoju. Tudi gosenice so-
delujejo, ker dramijo iz mrtvila, tudi toča
sodeluje, ker nas sili, da snujemo društva v
obrambo proti njej. Tudi vojska, kakor je
rekel Moltke, je potrebna, ker pomaga, da
se silovito rušeno ravnotežje s silo zopet
poravnava. Z idealnega stališča smo seveda
hudi nasprotniki vsemu nasilju, vsaki laži in
vsaki škodi. A ker vemo, da je nad nami
večna Pravica, ki slednjič vendar kaznuje
vse slabo in povračuje vse dobro, se borimo
za dobro stvar z vsemi silami, in če kaj do-
brega nastane iz nam nasprotnih razmer,
slednjič vendarle hvalimo, kar nam je pri-
sodila večna Pravica.

Mi živimo v hudem boju, ki nas stane
mного napora in žrtv. A ne hudujmo se
nad bojem, ampak vsled njega pomnožujmo
svoje napore, zbirajmo svoje sile, utrajmo
svoj značaj!

Devetnajsto stoletje se je razvijalo v
boju zoper krščanstvo. To je bilo slabo in
rdilo mnogo gorja. Ti ljudje, ki so zadnje
dni tako hruli zoper nas in z vsemi sredstvi,
ki jih ima v oblasti izkvarjena doba, izku-
šali izpodkopati naše dobre, poštene težnje
— ti ljudje so pristi sinovi našega časov-
nega duha. Pomanjkanje energije v naših
zastopnikih, nasprotne težnje naših posvet-
njakov so krive, da je prišlo tako daleč.

A bodimo hvaležni, da nas ta boj budi
k novi energiji! Koliko socialnega dela se
je pri nas zamudilo! V brezskrbni dobro-
srčnosti je živel marsikateri izmed nas in ni
delal za skupni blagor, ker se mu je samo
ob sebi umevno zdelo, da »naš dobri, ne-
pokvarjeni narod« ni zmožen hudega de-
janja. Kolikokrat bi bilo treba zlobni upliv
zatreti že v kalu, a marsikdo se je tolažil:
Saj ni tako hudo, to pravi le črni »Slo-
venec«.

Treba je bilo viharja. Ta vihar je po
vsej domovini vzdramil nas vse, tako da so
se še celo zaspanci vzbudili. Ravno tam je
vihar najhujše brul, kjer so naši najbolj za-
upali.

stvo že iz dalje splasil. Bili so protiverski
in proticerkveni zaprtki in te je ljudstvo
hitro pokopalo, da ni slabi duh okuževal
zraka.

Tako so torej ti ptički v sedanji vo-
livni dobi nekaj tednov rogovili po deželi.
Kedor ni poznal našega ljudstva, pa tudi ne
teh ptičkov, moral je zmajevati z glavo,
ker si je moral misliti, da imajo prvo in
poglavitno besedo v deželi ti čudni ptički.

Toda prišla sta dneva volitve. Takrat
pa se je ptičkom godila slaba. Vzdignilo se
je ljudstvo in začelo jih je poditi, in ni
preje nehalo, da jih je spodilo do cela. Zbe-
gani letali so okolo in iskali pomoči, toda
zastonj. Gnezdo zdrto, jajca strta in na
Kranjskem nikjer griča, nikjer dolinice, ka-
mor bi se zatekli. To je bilo hudo. Ptički
so pozabili na petje in umolkili so. Ljud-
stvo pa je vzelo v roke majhne bele listke,
katerim se pravi glasovnice. S temi je za-
podilo ptičke. Ti pa so zbežali. In tu se je
prikazala čudna prikazen. Kakor namreč ni
bilo pristno petje teh ptičkov, niti njih
gnezdo, tako se je sedaj, ko so bežali, po-
kazalo, da niti njih perje ni pristno, od-
padlo jim je namreč na begu. Ptiček pa se
pozna na perju. In pokazali so se ljudstvu

Uloga liberalcev v našem razvoju je ta,
da vzbujajo s svojo grozno strastjo našo
energijo in nas kličejo k delu proti nji-
hovim nakanam. Še nikdar niso tako besneli,
kot zdaj, a to besnenje je bilo potrebno, da
je vse naše ljudi vzdramilo.

Kaj je vse pisal »Rimski Katolik« o li-
beralizmu! Mnogi so brali, a delali ničesar.
»Katoliški Obzorik« je pisal krasne članke,
a ljudstvo se po njih ni ravnilo. Zdaj je pa
završal vihar do zadnje kože, in glej: Ljud-
stvo je spregledalo, in na živih vzgledih ma-
homa izprevidelo pogubnost liberalizma.

V državi se liberalizem že dolgo vrsto
desetletij neguje kot sladek strup. Ljudstvo
je trpelo vsled tega strupa, a spoznalo ga
ni in ni vedelo, proti komu se naj bojuje.
Treba je bilo, da liberalizem konkretno na-
stopi v vidni obliki, da ga lahko vidi in
otiplje vsak — in to se je zgodilo zdaj ob
zadnjih volitvah. Ljudstvo je videlo in so-
dilo.

A bodimo dosledni in nikar ne poči-
vajmo zdaj, ko je šele napočil čas koristnega
dela! Cerkev sama nam več ne zadostuje.
Da ohranimo ljudstvo, treba je delati po
raznih društvi, da ljudstvo na konkretnih
vzgledih vidi, kako so katoliški nauki po-
trebni in koristni v praksi za vsakdanje
življenje!

Zadnje volitve nas uče, da je lahko
prepričati ljudstvo tam, kjer je še npravno
in gospodarsko ohranjeno. Tam pa, kjer
manjka gmotnega temelja, tam je strašno
težko. Kmetu pomagajmo do trdnega go-
spodarskega stališča s koristnimi gospodar-
skimi društvi, in nikdar ga ne bo preslepil
noben »Volivni katekizem«! Kako so se bali
razni — tudi odločno naši — pristaši za-
družne organizacije! Zdaj pa pogledjte volivne
številke! Tam, kjer se je pozitivno delalo
za poljedelsko zadružništvo, imamo svoje
najkrepkejšie trdnjave. Iz naših gospodarskih
društev imamo najbolj zavedne in izobražene
volivce. Koder smo pa pustili ljudstvo brez
te družabne pomoči, tam je omahovalo in
se je le z največjo težavo ubranilo liberal-
nim slepilom.

Liberalci so prevzeli ulogo, da nas na
to glasno opozarjajo. Zato pa le dalje po

v vsej svoji liberalni nagoti, smešne pri-
kazni, ki še pomilovanja niso vzbudile.

In bežali so. In pritisnila je zima in so
zmrznili. In od vse slave ostala jim je le
— »kolosalna — — manjšina«!

Ta zima pa je bila samo za te ptičke
zima, za naš narod bila je najlepša pomlad.

Bajka.

(Po Vilharju.)

Postava tako je Slovencem velela,
naj nove poslance si voli dežela;
kakó se med nami godilo je to,
na vrbi nam sraka razlaga takó:

Zberó si Pirca uzor — kmetovalca,
Tomaževe žindre povsod prodajalca,
a on že predobro službo ima,
zató naj ostane rajši domá,
In koj se oglasi jih sto:
Nam Pirc poslanec ne bó.

Zberó si Zupančiča — vrlega kmeta,
ki z vinom, na semnjih pa s konji mešeta,
a revež še nemške »šprahe« ne zna,
zató naj mešetar ostane doma.
Tako se oglasi jih sto:
Zupančič poslanec ne bó.

začeti poti! Snujmo gospodarska društva, a glejmo, da bodo osnovana na pravi demokratski podlagi! Ljudstvo naj čuti svojo neodvisnost in samostojnost, — in povrnila se bo zopet značajnost in ž njo katoliška zavest!

Naši kandidati v mestih in trgih.

Na prvem mestu objavljamo oklic osrednjega volivnega odbora katoliško-narodne stranke s kandidati za državnozborsko volitev 3. januarja 1901. Osrednji volivni odbor priporoča le dva strankina kandidata: za Ljubljano in za dolensko mesta in trge.

Za Ljubljano priporoča odbor g. kanonika Ivana Sušnika. Misel, ki je rodila to kandidaturo, moramo imenovati izredno srečno. Ni ga kmalu moža, ki bi v vseh krogih našega stolnega mesta užival tako veliko, splošno spoštovanje, kakor g. kanonik Sušnik. Njegov kristalnato čisti značaj, njegovo bogato znanje ter njegova osebna ljubeznjivost in vsestranska koncilijantnost — to so lastnosti, ki so mu pridobile spoštovanje in srca someščanov. Nepozabljena je pa tudi njegova neumorna požrtvovalnost za blagor meščanstva pri pomožni akciji povodom potresne katastrofe. In ravno sedaj bode od delavnosti, upljivosti, modrosti in požrtvovalnosti ljubljanskega državnega poslanca odvisno, se li odvrne preteča nevarnost, da gospodarski nasledi potresa naravnost ne uničijo veliko število hišnih posestnikov in obrtnikov.

V katere boljše roke zamore ljubljansko meščanstvo položiti to zadevo, nego v one g. kanonika Sušnika, požrtvovalnega nesebičnega človekoljuba, kojega dejanja kažejo, kako je unet za blagor meščanstva!

V dolenskih mestih in trgih kandiduje osrednji volivni odbor novomeškega prošta gospoda dr. Elberta. Tudi tukaj srenejša izbira ne bi bila mogoča. Vsak Novomeščan ve, kaj pomeni dr. Elbert za mesto, v kojem zavzema tako odlično mesto. Diči ga visoka izobrazba — saj je poleg bogoslovnih dokončal tudi pravne študije in postal doktor juris utriusque. Osebnost priljuden in v vsakem oziru koncilijanten, je skrajno zmeren v svojih političnih nazorih. Kar ga posebno diči, je njegova iskrena vnema za blaginjo in napredek Novega mesta. Znano je, kako je svoj veliki vpliv porabil in zastavil za novomeški vodovod in kako se je v prvi vrsti nje mu zahvaliti, da je ta velekoristna naprava za najbližnji čas skoro popolnoma osigurana. In tako je bil vedno, v vsakem oziru, z vso požrtvovalnostjo mestni občini na razpolago. Tudi marsikatero drugo dolensko mesto ve povedati o njegovem požrtvovalnem sodelovanju. Zares, častitati je dolenskim mestom in trgom, ako pridobijo tako vrlega, vplivnega in požrtvovalnega po-

slanca, ki bode vse svoje moči in ves svoj vpliv posvetil velevažnim njihovim težnjam. Voliti jim je tem lažje, ker ima protikandidata, ki nimanikakega ugleda in vpliva, ni ničesar storil za Dolensko ali za ljudstvo sploh in je znan povsodi, kjerkoli je uradoval, le po svoji skrajni — nesebičnosti.

Za gorenjska in notranjska mesta in trge osrednji volivni odbor ne imenuje nobenega strankinega kandidata. Predno se je namreč volivni odbor — ki je bil preobložen z volivnim delom v peti in četrti kuriji — zamogel resno pečati z mestnimi kandidaturami, so se že mnogi vplivni volivci različnega političnega mišljenja trdno odločili, združiti svoje glasove in porabiti svoj vpliv za bivšega deželnoškolskega nadzornika, dvornega svetnika Josipa Šumana.

Uzrok te hitre odločitve je bil naraven. Občna nezadovoljnost z dosedanjim poslancem Ferjančičem je bila zadosten vzrok, ozirati se po drugem možu. Tako je nastala močna struja za dvornega svetnika Šumana. Osrednji vol. odbor katoliško-narodne stranke je sklenil, tej struji ne nasprotovati in to iz sledečih razlogov. Gospod Šuman, če tudi ni pristaš katoliško-narodne stranke, je vendar mož krščanskega mišljenja in življenja in, kakor malo drugi, izredno sposoben za zvanje državnega poslanca, osobito za mesta in trge. Njegov osebni značaj je zadosten porok, da bode složno sodeloval z drugimi slovenskimi poslanci — odnosno, vsem slovenskim poslancem bode mogoče, z g. Šumanom skupaj delovati.

Bogato znanje in vse druge osebne lastnosti tega uglednega moža bodejo povzdignile ugled slovenske državnozborske delegacije — zajedno pa so volivcem jamstvo, da bodejo njihove duševne in gmotne koristi v najboljših rokah. Katoliško-narodna stranka je iz teh vzrokov odstopila od svoje lastne kandidature — in priporoča svojim somišljenikom, naj vse svoje moči zastavijo za izvolitev gospoda Šumana.

To je posledica načela, da naša stranka v volivni borbi ne išče nikakih strankarskih koristi, temuč se le prizadeva, da pride prava ljudska volja do veljave in da se izvolijo taki poslanci, ki bodejo najbolje varovali interese volivcev in celokupnosti.

Volivno gibanje.

Volitve na Štajerskem.

V celjskem volivnem okraju je za Žičkarja zagotovljenih nad 150 glasov. Hribar utegne v tem okraju dobiti okoli 20 glasov. Ako vsi volilni možje, ki so se izrekli za Žičkarja, dne 3. prosinca pridejo na volišče in glasujejo za Žičkarja, potem Hribar zama računa na ožjo volitev, pri kateri bi zanj glasovali vsi nemškutarji in socijalni demokrati.

Jako značilno je, da so tudi po Štajerskem raztrosili mnogo nesramnega in lažnjivega »volilnega katekizma« kranjskih liberalcev. In na teh pamfletih so tiskane besede: Kmetje, volite v V. skupini le take možje, ki bodo glasovali za Dragotina Hribarja. Ali se je to zgodilo s Hribarjevo vednostjo? Ako ne, kaj pravi gosp. Hribar na to?

Brežiški okr. glavar je, kakor čujemo, za volišče določil »Deutsches Heim!« Lepa je ta!

Dr. Frid. Ploj priredi sv. Štefana dan shod pri Sv. Lovrencu ob 3. uri pop. v prostorih g. Finžgarja.

Volivno gibanje na Primorskem.

Politično društvo »Edinost« v Trstu priredi prihodnjo soboto zvečer volivni shod v mestu, ulica Economu št. 4, a v nedeljo dne 23. decembra v Škedenju in na Kontovelju.

Volivno gibanje v Trstu. Iz Trsta se nam piše: Po mestu pridno raznašajo glasovnice — nemško-italijanske. O prošlih volitvah smo imeli vsaj trojezične tiskovine. Za to novotarijo, kakor za marsikaj drugega, se imamo zahvaliti namestniškemu svetovalcu pl. Jettmarju, tistemu, katerega plačana galerija tržaškega deželnega zbora za vse usluge, ki jih dela dan za dne-

vom iredenti, pozdravlja — z miškanjem. Hvaležnost pač ne diči gospode od progressa in demokratike!

»Avanti« pridno beleži imena italijanskih podanikov, ki dobivajo glasovnice, tudi če so še mladoletni. Ali bodo na namestništvu upoštevali »Avantijeve« razkritja?

Italijanski gospodarji pobirajo svojim uslužbencem glasovnice, da jih izpolnijo po svoji volji. Nekaj takih slučajev se je že naznanilo oblasti. Ali bode postopala proti tatovom volivne pravice?

Magistrat si je izmislil poleg drugih še novo sredstvo, da nam vzkrati volivno pravico. Tržni komisari jemljejo branje volivne dokumente. Kdor jih noče dati, pa mu žugajo, da ga premestijo na slabše mesto na trgu. In to pomaga.

V hiši, kjer je uredništvo zloglasnega »Piccolaa«, je prodajalna, ki je razširila sedaj svoje delovanje tudi na promet z glasovnicami. Kupuje jih po eno in več kron.

Proti slovenskemu kandidatu deluje že ves oficijozni aparat. Eni trosijo laž, da se je odpovedal, drugi pa, da je smrtno bolan. Obol je res vsled preoblega napora, a bolezen ni nevarna. Navdušenje za našega kandidata je veliko. Posebno v delavskih krogih si pridobiva vedno več prijateljev. Njegov oglas, ki izide tudi v nemškem in italijanskem jeziku, diči med drugim obljuba, da se hoče potegovati za občno, direktno volivno pravico.

Borba Italijanov se za sedaj javno omejuje na to, da blatijo Camberja ter prireajo »javne« shode po § 2. zakona o zborovanju. Pobitost v italijanskem taboru je nepopisna. Vederemo!

Iz hrvatskega sabora

Iz Zagreba, 15. decembra.

Proračunska razprava je končana. Trajala je deset dni. V tej razpravi je sodelovala skoraj vsa opozicija, vendar pa med drugimi govorniki nismo čuli dr. Mazure, dr. Derencina niti prof. Smičiklase; verjetno je, da se zgledajo pri specialnej debati. Tudi večina ni hotela zaostati za opozicijo vsaj ne po številu govornikov, ker sodeč te govornike po njihovih govorih, moramo priznati, da so daleč zaostali za opozicijskimi govorniki; kar pa seveda ni nič čudnega, saj se vendar slaba stvar ne da braniti, če je govornik še tako spreten. Neki govornik opozicije je omenil, da se je vsa letošnja proračunska razprava po nekem nalogu iz Budimpešte morala vrteti okoli gmotnih vprašanj hrvatskega naroda. Mi mislimo, da se v Budimpešti niso zato glave razbijali, kaj naj se v hrvatskem saboru razpravlja, a najmanje jim je stalo do blagostanja hrvatskega naroda, za katerega do zdaj niso pokazali še nobenkrat dobre volje. Da se je letos govorilo v hrvatskem saboru več nego je bila do zdaj navada, o gmotnih vprašanjih, se nahaja pravi vzrok v tem, da so vse stranke v saboru prepričane, da hrvatski narod ne napreduje marveč nazaduje. Da avstrijska vlada rada, priporoča posebno slovenskim poslancem, da naj se bavijo le z gmotnimi vprašanji a ne toliko s političnimi, samo da bi mogli Nemci gospodovati v državi, je sploh znana stvar; znan je pa tudi da se Mažarom za zdaj ni treba bati za politično hegemonijo niti na Ogerskem niti na Hrvatskem; tukaj so oni neomejeni gospodarji ter tudi delajo vse le v svojo korist. Na Hrvatsko se ozirajo le toliko, kolikor jo trebajo za svoje osnove na Jadranskem morju. Da bi pa Ogerska žrtvovala kaj za Hrvatsko, to še mažaroni ne verujejo, če tudi odobrujejo trditve banove, da je Hrvatska napredovala le vsled nagodbe od l. 1868. in vendar je opozicijski dr. Vrbanić dokazal s številkami, da Hrvatska nazaduje in da ni zaostala v razvitku svojega gospodarstva, obrtnije in trgovine samo za Ogersko nego tudi za vsemi deželami avstro-ogerske monarhije. Kar so trdili govorniki večine o narodnem blagostanju, je le pesek v oči za nerazodne ljudi. Tako je govornik Sekulić v svojem govoru omenil, kako so se povečale vloge v hranilnicah, a zamolčal je, koliko se je v tem času naredilo dolga, pa ga je zato župnik Zorić dobro zavrnil, da je mnogo več dolga na posestvih, nego so vloge v hranilnicah, kako je potem mogoče govoriti o blagostanju. Drugi mažaronski govorniki so zopet navajali, ko-

liko se je osnažilo močvirnih krajev, a povedali pa niso, da so to storili sami zasebni posestniki, in da ni ogerska država dala zato niti novčica, a hrvatska deželna vlada prav malo. Ravno tako si morajo Hrvati sami urejevati reke brez vsake državne podpore. A ban je rekel, da se je za njegove vlade sezidalo 1000 km. železnic; to je res, povedal pa ni, kako so izpeljane te železnice in s čigavimi denarji so sezidane. Sploh pa je ban letos govoril zopet jako oholo ter se iz vsega vidi, da mu je stališče zopet dvrsto. Glede državnopravnih vprašanj stoji ban na nagodbi od l. 1868. Tako vsaj trdi neprenehoma; nikdar pa se ne vzproti, kadar Mažari svojevoljno kršijo to nagodbo. Znano je, da se do sedaj ni niti oglašil proti nepostavneji mažarizaciji na Hrvatskem. Zato mu je poslanec Rubetić dobro povdal, da on ne more imeti poverenja v takega bana, ki vzdržuje na Hrvatskem mažarsko državno idejo.

Žalostno je, da so se našli med poslanci tudi taki, ki se niso mogli zdržati niti v saboru napadov na prvi hrvatski katoliški kongres. Poslanec dr. M. Starčević, član čistih, je oponesel zjedinjeni opoziciji, da so katoliški kongres priredili le »Obzoraši« in da je to bila nepotrebna verska komedija. Nam je znano, da stranka čistih ni mogla biti zavzeta za katoliški kongres, ker ima nekaj židovskega na sebi. Na njene napade po časopisih se ni nobeden oziral, a da se predzrne o tem shodu poslanec, ki je katolik, in zastopa katoliške volilce, tako nedostojno napadati, to je že zares odveč in volilci tega poslanca bi morali, če imajo še kaj katoliškega in hrvatskega mišljenja, proti takemu ravnanju prosvetovati. V tem pogledu je mažaronska večina poštenejša, ali recimo vsaj razboritejša, premda je dobro poznato, da se tudi ona ni niti najmanje ujemala z izjavami tega shoda. Prvenstvo v napadanju na hrvatsko domoljubno »svečenstvo« je morala prevzeti tedaj stranka, ki se dan na dan hvali s svojim »čistim« hrvatskim domoljubjem. In vendar se ni na Hrvatskem še nobenkrat v tako obilnej meri in v tolikem oduševljenju pojavil hrvatski patrijotizem kakor ravno na tem shodu. Kdor tedaj graja in psuje ta shod in člane tega shoda, ta ne more biti nikdar pravi domoljub, pa če to tudi zatrjuje še tako navdušeno. Noben pošten Hrvat mu ne more verovati. Stranka »čistih« je s tem svojim napadom na katoliški shod v hrvatskem saboru izgubila vsako pravico do svojega obstanka kot domoljubna hrvatska stranka.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. decembra.

Državnozborske volitve v Galiciji.

Pri državnozborski volitvi iz mestne skupine so bili izvoljeni in sicer: v Lvovu minister dr. Pientak s 3012 glasovi; za drugi lvovski mestni mandat se je vršila večeraj ožja volitev med bivšim poslancem dr. Du- lebo, ki je dobil 2831 glasov, in Romanowiczem z 2351 glasovi. — V Krakovu sta prodrli demokrata dr. Rotter in bivši poslanec Weigel z 2859 ozir. 2653 glasovi. Kandidata poljskega centralnega volivnega odbora sta ostala v manjšini s 1700 glasovi. — V skupini Biala-Novi Sandec je izvoljen Poljak dr. Binder s 1130 glasovi, v Stanislawi Poljak Stwiertnia s 1576 glasovi. Tarnopol je s 1146 glasovi izvolil kandidata poljskega osrednjega volivnega odbora dr. Cwiklinski, istotako Sambor dr. Roszkowskega s 1492 glasovi. V Rzeszowu je prodrli demokrat dr. Mihael Grek, kandidat osrednjega volivnega odbora s 1409 glasovi, v Brodyju dosednji član poljskega kluba dr. Dyk, v Tarnowu dr. Stan. Stojalowski, kandidat osrednjega volivnega odbora, ki je dobil 979 glasov. Dosednji poslanec dr. Rutowski je dobil 860 glasov. Przemysl in Kolomea sta izvolila samostojna kandidata na program poljskega kluba Krolikowskega ozir. dr. Natana Steinfelderja, ki sta dobila 1392 ozir. 2042 glasov. Razun dveh izvoljencev bodo vsi člani poljskega kluba, a tudi izvoljena demokrata stopita morda v poljsko kolo.

Poljski klub si je priboril v mestni skupini vse mandate, kakor jih je imel dosedaj. Pri večerajnji ožji volitvi je sicer zma-

Zberó si Lenarčiča, »nobela« gospoda, ki škorenj slavi ga od roda do roda, a on potrkava na »Narodove« zvon, zato mu je zoprni sveti misjon.

In koj se oglasi jih sto: Lenarčič poslanec ne bó.

Zberó si Globočnika, kmeta graščaka, a njega drži se nemškutarska dlaka, ni štedil dolenjca, ne para volov, a vendar ga pošljejo kmetje domov; zavpilo na glas jih sto je in sto: Globočnik poslanec ne bó.

Zberó si B. žiča velike postave, a on liberalcec od nog je do glave, če duše je kmetom prodati želel, kakó za teló bi njihovo skrbel? Zató se oglasi jih sto: Nam Božič poslanec ne bó.

Zberó si Jelenca, pa on rogovili, prevzetan povsod med prvake se sili, ko druge zagleda, jo vbere plašán, ker v glavi njegovi je malo možgan; zato zagrmelo jih sto je in sto: Naj Luka ostane doma za pečjó.

Takó je dežela poslance volila, vseh šest liberalcev domov zapodila, ko zopet katerega pošljena dom, Prijatli! sporočil al' pisal vam bom.

Ahasver II.

gal demokrat Romanowicz proti kandidatu poljskega kluba Dulebi, toda tudi ta izvoljeni stopi v klub. Ker baje tudi »neodvisni« socialisti Breiter vstopi v poljsko kolo, bo imel klub 70 od 78 galiških mandatorov. Romanowicz bo vodja maloštevilne demokratske opozicije.

Kdo bo vodja mladočeskega kluba?

Poročali smo že, da je bivši načelnik kluba čeških poslancev v državnem zboru, bivši poslanec dr. Engel, definitivno odklonil vsako kandidaturu v državni zbor. Ta njegov korak obžalujejo ne samo njegovi ožji somišljeniki, marveč tudi vsi ostali poslaniški krogi, ki so poznali dr. Engla kot veččega in delavnega politika in diplomata. Njemu jednakega vodjo bodo Čehi težko našli. Kot nasled. prideta sedaj resno v poštev dr. Herold in dr. Kaizl. Največ upanja ima prvi. Ker bi pa vsak teh kandidatov zadel ob ovire, so nekateri mnenja, da se mesto klubovega načelnika tudi še sedaj ne popolni, marveč poveri začasno klubovo vodstvo zopet dr. Pacaku.

Tirolski krščanski socijalec, kar jih bo izvoljenih na znani dr. Schöpferjev program, bodo pristopili krščansko-socialni zvezi v državnem zboru. Volitev na Tirolskem se vrši za splošno skupino 7., za kmečko 9. in za mestno 11. januarja. Dr. Schöpfer ne more imeti posebnih nad, ker bodo konservativci storili povsod svojo dolžnost.

Naslednikom kneza Imeretinskega na mestu varšavskega glavnega guvernerja je imenovan Woronzow Daškov, bivši minister za vlade carja Aleksandra III. Novi guverner bo Poljakom še manj prijazni, kakor je bil njegov prednik in protipoljska politika kneza Imeretinskega bi se gotovo znatno poostрила, da ni car Nikolaj ostro začrtal poti, po kateri ima hoditi varšavski guverner. Seveda bo tudi tu veljal znani ruski pregovor: Bog je visoko, car daleko.

Zaroko španske princeznje Martje s princem bourbonskim je odobril senat le s 157 proti 149 glasovom. Liberalni poslanci v obeh zbornicah so se izjavili najodločnejše proti temu zakonu. Pravijo namreč, da se nikakor ne spodobi, da bi se zaročila španska oziroma asturska princeznja, ki bo nekdanj podpirala v vladi baje slabotnega brata-kralja in pozneje sama prevzela vlado, s sinom karlistiškega strankarja. V resnici se pa zaroki nasprotuje največ radi tega, ker bo potem odklenalo raznim vladnim liberalnim mogočnejšem.

Buri v kapski koloniji. Tako neugodnih poročil vkljub izborni cenzuri lorda Kitchenerja angleški vojni urad v Londonu že davno ni prejemal, kakor mu dohajajo sedaj iz Južne Afrike. Buri so udrli v kapsko kolonijo, Dewet je s svojimi četami na dveh krajih prekoračil reko Oranje, ta govorica gre sedaj od ust do ust in vse pričakuje še žalostnejega noveletnega darila, kakor je bilo minulo leto. Generala Dewet in Delarey sta sedaj strah in groza, pred katerima se trese vsa ogromna a za resno vojsko nesposobna angleška armada. Toda najhuje še pride, ko se prebivalstvo kapske kolonije ojuha in se javno pridruži hrabrim Buram. Burska vojna moč se bo takoj potrojila. Prebivalstvo v Kaplandu se sedaj ne boji angleške premoči, ker novih vojnih sil iz Londona ne morejo več odposlati, akoravno bi to srčno želel vrhovni poveljnik, čete v Transvalu in Oranje državi so pa preveč raztresene, da bi bile sposobne za večjo skupno akcijo. Za skrajno neugodno komunikacijsko zvezo so Buri tudi dobro poskrbeli in tako so burski zavezniki lahko brez skrbi. Pred občutnimi porazi je angleška armada varna le tako dolgo, dokler bo čim največ koncentrirana blizu Pretorije in Johannesburga, kateri mesti so Buri prepustili svoji usodi. Ko bi se pa nje posamni oddelki odcepili proti jugu, bi prišli kmalu v bursko pest. Zavest, da v nadaljni vojski ne morejo nič več zgubiti, dela Bure pogumne in jih utrjuje v nedosežni vztrajnosti.

Položaj v Kini. Odkar so se v Pekinu zastopniki velesil nekako zedinili glede mirovnih pogojev napram kitajski vladi, je zavladal v Kini popoln mir, oziroma v Ev-

ropo ne dojde nikako poročilo. Ta molk kaže, da so se pomirili vsi vstaški elementi in da so nekaki gospodarji Kine sedanjí poslaniki v Kini. Temu pa seveda niti od daleč ni tako. Kitajci se ne bodo dali tako naglo ukrotiti. Preveč jih je v primeri z evropskimi četami in preveč sovražijo Evropejce. Ako je sedaj divji ples nekako ponehal, je to samo dokaz, da se pripravljajo bokserji in njim sorodni elementi na poznejšo akcijo ob neugodnem letnem času, ko se zunanje čete nikjer ne bodo mogle svobodno gibati. Tedaj se prične krvavi ples z novega, ako sedaj naglo ne sklenejo miru in prisilijo kitajske vlade, da sama resno nastopi proti rogoviležem.

Slovstvo.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“.

(Ocenili Cirilci.)

I.

Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1901.

Kar obseže ta beseda sploh, je »Koledar« prav tak, kakoršen je bil druga leta. Letos kakor leni nam kaže Božič 25. decembra, letos kakor lani bosta mrkala luna in solnce. Štembalov Jurij bo tudi v letošnjem »Koledarju« z velikim veseljem našel svoje ime, če ni slučajno izstopil iz Mohorjeve častiljive armade.

Kaj hočemo s tem reči? Dvojno stvar! Naj ostane imenik udov v »Koledarju« še zanaprej. Ne vem, če je bil kdove kako važen ta-le nasvet: naj se ratisne imenik posebej!

Splošno je število udov napredovalo, v ljubljanski škofiji pa se je izpremenilo število 30 742 v število 30.106. Precejšna izprememba, jeli? — Morda ni temu edini vzrok izseljevanje v druge kraje.

Za navadnimi poročili sledi drugi del koledarjev, ki prinaša razne leposlovne in poučne spise.

Finžgarjeva povest »D o v o l j p o k o r e« je v svojem ne posebno izbranem začetku malo dolgočasna, pozneje živahna in zanimiva, vrlo zapletena, le nje konec je prezgoden in prekratek. Nekaj zato, ker se nam je povest res priljubila, nekaj pa zato, ker zahtevata tako razvoj dejanja in celota povesti same.

Pisatelj nam je v lepem slogu, mirnem in neprisiljenem pripovedanju prikazal marsikak ginljiv, naravnost poetički prizor. Ali le prikazal, naj bi ga rajši razpletel; saj bi ne bili to kaki brezpomembni pesniški okraski, marveč tehnično potrebni psihološki momenti. Zaradi tega se nam sprva zdi Matijec bolj hinavec kakor norec. Sicer ima Finžgar bistri pogled v psihologijo posameznih oseb, katerih dejanje se točno ravna po njih značaju a ne narobe. Le tista hentana terna. Mladega Strgarja je res razveselila, nas pa je nekoliko motila v splošni zadovoljnosti. Zadovoljni smo zlasti s pisateljevim umetniškim napredkom.

»Pripovedka« o Psychofagosu je popolnoma na svojem mestu. Lanski »Norec« je imel dokaj lepih posebnosti, ki jih »Pripovedka« nima; ali pri priprostem ljudstvu ni dosegel toliko učinka, kolikor ga bo Psychofagos.

Tukaj ni tiste v Meškovih spisih občajne mogočne vznesenosti a obenem priključne miline, ni tiste visoke poezije in obenem globokega čustvovanja. Pa kdo bi pri hudičih iskal poezije? Vendar si Meškova mehkočuteča duša še hudička ni mogla misliti toli hudega, da bi sam razdvojil srečen zakonski par. Iz usmiljenja mu je poklicala na pomoč elodčevo Uršo. Ta pa ta! Človeku se zdi, da je že dovršila najmanj dva satanska izpita iz škodoželjnosti. Saj vemo, kateri splošno znani stavek nam je hotel pisatelj pojasniti s to »Pripovedko«. — — — Še to - le! Tehnika bi se nič ne pritožila, da je izpustil Meško v svoji »Pripovedki« drugi odstavek: »Tisti čas sta živela . . . i. t. d.«

Spis »Prvi hleb« se odlikuje po živahnih, naravnih, karakterističnih dialogih. Zlasti ženski jezik in značaj nista Podgoričanu zavita v megleno nepristopnost, marveč ročno razpolaga z njima, kjer in kadar hoče. Vendar je »Prvi hleb« prav zaradi predolgih

in prepogostnih dialogov pretečen, to se pravi enoličen, bolj poučen a manj lep-sloven.

Nedosledno risan je gostilničar Javorček. Preje največji nasprotnik Ribnikarjev in njegove sirarnice, pozneje pa je s tolikim navdušenim veseljem rezal »prvi hleb« sira, »da so mu kar potne srage stale na čelu«. Pa vsejedno nas veseli, da se je z Ribnikarjem tako nepričakovano hitro sprijaznil. Zlasti ker nam je »Ribnikar« poznan še v drugih ozirih, iz katerih je še bolj prav, »da ga je poslala babica v mestne šole« . . .

V preprosti, nežni in pristrčni črtici (če ne sličici) »Umrila« nam je pokazal Pavel Perko svoj izvirni pripovedniški talent. Le Mrakovemu očku se je slabo podalo, da je ležal vznak na klopi ob hčerkinem mrtvaškem odru. Drugačna pozicija bi lepše in boljše pojasnjevala njegovo neutolažljivo žalost po Anici. — Naj nam prihodnjič privoščí g. Perko kaj daljšega!

Med pripovedne spise je potresenih tudi nekaj pesmi. V »Sijonskih glasovih« zveni ljubkotožna posem M. Posavske, gorki, pobožni vzdihli Neubauerjevi, a najslaje in najpristnejše je ubral svoje »Božičnice« Rado Kosar, prerano umrli bogoslovec Jakob Voljč.

Mehka, tiha, iskrena poezija preveva Meškove pesmi, le da ne najde novih motivov, ki bi se jih oklenila z vso pristrčnostjo.

Medvedova pesem »Nebo in srce« je odmev rahločutnega srca.

Slovenci praznujemo letos dvojen jubilej: prvega našega pesnika F. Prešerna in vzornega domoljuba, kneza in škofa A. M. Slomškega. Temu je posvečena spominska knjiga, prvega pa se spominja »Koledar« na treh svojih straneh. Ali ni ta spomin malo preskop in preskromen? Res pripravlja »Slovenska Matica« Prešernu daljšo spomenico, vendar ona ni tako popularna. Prešeren, ki ga radi imenujemo narodnega pesnika, pač zasluži, da ga ves narod bolje spozna . . .

Strogo poučen a prekorišten je Podborov spis: »Fosforovo kisló apno in živino reja«. Tudi »Gospodarske drobtine« niso brez vse važnosti.

Ivan Planinec nam poroča o razvoju in vspehih »Slovenskega planinskega društva«. Ta »Planinec« je res vnet planinec. Poročilo se glasi kakor opomin do slovenskih sinov, naj ne pozabijo veličastnih domačih gor. Če že njih noga ne more vselej speti k njim, naj vsaj njih roka denarno prispeva k nadaljnemu razvoju »Slovenskega planinskega društva«.

Slovenska naselbina pri Vladikavkazu na Ruskem. Morda utegne ta zanimivi sestavek v kakem nezadovoljnejšu odvrniti misel na Ameriko. Bolje je, da si poišče dela, če že ni drugače, pri slovenskem bratu. »Svoji k svojim« velja povsod, tudi pri nas, kjer steza tuji živeli pohlepno roko po našem delu.

»Opatija Zatičina na Dolenjskem« je kratka, jedrnata in jasna zgodovinska sličica.

»Streljanje proti toči« je koristno na papirju, a še koristnejše bi bilo v resnici. Ali kaj! Učenjaki, kakor piše dr. Vošnjak, še ne vedo dobro: kako in zakaj se dela toča; kmet pa predobro ve in čuti: kaj in kako dela toča.

Praktičen je Uršičev spis o »prejemščinah« in potrebno je Koprivnikovo poročilo o »Grozdnem plesnu«. Svarilo pred Sanjovskim kaparjem pa ni tako važno, zlasti ker se ta škodljivec doslej še ni naselil v Evropi. Kadar grmi za daljnimi gorami, pri nas navadno še ne zvonimo hudi uri . . . Drugič le bolj aktualno!

Kdor bi ravnal po Praprotnikovih navetih glede gojitve dreves, bi si priskrbel dokaj zlahkanih sadov.

Fr. S. Šegula nam je podal »Razgled po katoliških misijonih«. Zdrava sodba, gladek slog, lep jezik so zunanje vrline te zanimive vsebine.

Rozmanov »Razgled po svetu« je res pregleden. A še lažje bi ga marsikdo pregledoval, da ni tisk predroban.

Za nameček je nekaj zabavnega drobiža. Ni nov, pa včasih tudi stara stvar dobro služi.

Ko bi naposled vzeli v roko »Slovnico« ali Levčev »Pravopis«, bi morali tam in tam kaj črtati.

Naš celoten vtis ob novem »Koledarju« pa je povoljen in blagodejen.

Dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano, 20. decembra. Katoliško društvo rokod. pomočnikov v Št. Vidu nad Ljubljano je imelo dne 18. in 25. nov. veselico, pri kateri se je predstavljala igrokaz v 5 dejanjih »Sanje«.

S to veselico se je bavil tudi »Slovenski Narod« v šte. 277., kar je prav za prav umevno, ker je bil čisti dohodek te predstave namenjen župni cerkvi sv. Vida.

Ta dopis je poln laži. Resnici na ljubo objavimo sledeče:

1. Ni res, da je dal g. kaplan Ferd. Erker, naš podpredsednik, »tajni ukaz«, da Žirovnikom pevcev ne smemo dati vstopnic; res pa je, da smo to vsi enoglasno sklenili.

2. Ni res, da zato ni bilo »najmanjšega vzroka« kakor »Slov. Narod« piše; res pa je, da so ravno Žirovnikovi pevci povzročili ta sklep valed svojega nedostojnega obnašanja pri naših veselicah.

3. Ni res, da je ljudstvo godrnjalo, ko je eden Žirovnikovih pevcev zapustil dvorano, v katero se je vtihtapil — res pa je, da se zanj nihče zmenil ni.

4. Ni res, da dotični pevec ni mogel priti do svojega denarja; res pa je eden društvenik hitel za njim, in mu je hotel dati denar njegove sestrčne za vstopnico nazaj, a ga ni hotel vzeti.

5. Ni res, da v rok. društvu predstavljamo »komedije«, kakor »Narod« piše. — Do sedaj smo vedno lepe in poštene igre predstavljali; zlasti je bila ta predstava všeč vsem, kar dokazuje to, da smo to igro dve nedelji zaporedoma pri razprodani hiši igrali s tako spretnostjo, da so 3 igralci slovenskega gledališča iz Ljubljane glasno pritjevali in ploskali, ter se čudili, da se taka lepa igra sploh more predstavljati na deželi.

Druzega nočemo reči. Izjavimo pa, da nam je vsak lepo se obnašajoči gledalec pri naših predstavah vedno dobro došel.

Vinko Jovan, Jan. Kregar, tajnik, starosta.
Valent. Jenko, Ant. Jovan, rednik, podstarosta.
Valentin Reš, društvenik.

Raka, 19. decembra. Znani »Narodov« dopisnik z Rake blati z obrekovanjem raško duhovščino, župana in vse poštene raške prebivalce. Na njegove psovke ne odgovarjamo, rečemo le: Sram vas bodi! — Janez Dolinar, župnik; Hrastnik, župan; Fr. Lunder, nadučitelj; Fr. Malenšek, Fr. Metelko, Anton Močilnik, občinski svetovalci.

Tedenski koledar.

Nedelja, 23. dec.: 4. adventna, evang.: Janez Krstnik oznanjuje pokoro. Luk. 3. Viktorija d. — Ponedeljek, 24. dec.: Adam in Eva. — Torek, 25. dec.: Božič. Rojstvo Gospodovo. — Sreda: 26. dec.: Štefan muč. — Četrtek, 27. dec.: Janez evang. — Petek, 28. dec.: Nedolžni otroci. — Sobota, 29. decembra: Tomaž Kantvar, David kralj. — Solnce izide 25. dec. ob 7. uri 48 min., zaide pa ob 4. uri 15 min. — Lunin spremeni: Prvi krajec 29. dec. ob 2. uri 46 minut zjutraj. — Musica sacra v nedeljo 23. dec.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Koralna maša, graduale zložil A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt, po povzdigovanju »O salutaris hostia« zl. G. J. Vogler. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijina maša v D-dur zl. A. Foerster, graduale »Prope est Dominum« zl. Anton Foerster, ofertorij »Ave Maria« zložil dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. decembra.

Državnozbornske volitve v Ljubljani. Volitev za mesto Ljubljano se bo vršila 3. januarja 1901 v veliki dvorani »Mestnega Doma« od 8. ure zjutraj do 1. ure opoldne in od 4. do 6. ure popoldne. Iz

kaznice so rumene. Kdor bi izkaznice in glasovnice pravočasno ne dobil, naj se oglasi pravočasno.

Imenovani so poštni asistenti g. Jožef Beguš, L. Košenina in Jakob Novak poštne oficijali v Mariboru. — Konceptnim praktikantom pri okr. glavarstvu v Logatcu je imenovan pravnik Aleks. Guzelj.

»**Meščanski klub**« priredi sv. Štefana dan zvečer ob 1/8. uri v veliki dvorani »Katol. Doma« zabavni večer s zelo zanimivim vspehom. Predstavljala se bo mej drugim jednodajanska veseloigra »Domači prepri«. Godba, petje in prosta zabava bodo izpolnile ostali del večera. Zanimanje zanj je že sedaj vseobče.

Predavanje v »Kat. Domu«. Prihodnje predavanje bo sv. Janeza dan, t. j. prihodnji četrtek; govoril bo gosp. dr. Mih. Opeka o Rimu.

Slovensko gledališče. Nocoj poje se drugič veličastna Wagnerjeva opera Tannhäuser. — Na sveti dan ni nobene predstave v slovenskem gledališču. Prihodnji predstavi bodeta v sredo, 26. t. m. in sicer se uprizori v sredo na praznik sv. Štefana popoldne ob pol 3 uri božičnica igra Palček, kot ljudska predstava ob znižanih cenah z veljavnim abonentom. Isti dan zvečer ob pol 8. uri pa se igra tretjičkrat v sezoni narodna igra s petjem Rokovnjača. Nadaljna predstava bo se-le v nedeljo 30. t. m.

Iz dež. šol. sveta za Kranjsko. V višji plačilni razred je premeščenih 52 učiteljev, in sicer iz II. v I. plač. razreda: Jos. Medic, Jos. Benedek, J. Adlešič, L. Zupin, A. Cirman, I. Rupnik, A. Račič, Fr. Klinar, Jos. Levičnik, M. Bartel in A. Šest; iz III. v II. razred: P. Borštnik, Neža Bregar, I. Lokar, Jos. Svetina, H. Rozina, E. Clarici, Fl. Rozman, J. Cepudar, M. Cepudar, F. Kaucky, A. Klančar, I. Wittreich, I. Travnar, J. Furlan, Jos. Windisch, J. Krulac; iz IV. v III. razred: I. Poznik, A. Kadunc, I. Strehovec, I. Perko, B. Bizalj, P. Gorjup, A. Moos, K. Wider, V. Sadar, St. Birk, K. Schuller, A. Rott, A. Petrovič, J. Fortuna, K. Trost-Bervar, P. Pogačnik, I. Zupanec, I. Cerar, O. Leskovec, I. Zupan, E. Ohman, M. Jamšek, A. Zevnik, G. Ekel, M. Humek. Nadučitelj v Cerkljah I. Benedičič in učiteljica v Vel. Dolini, M. Benedičič sta premeščena v Orhovicu.

Jeranova dijaška miza. Za mesec november je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 392 K 42 v., za hrano pri zasebnikih 85 K, za stanovanje 90 K, za manje potrebe 22 K 50 v., skupaj 589 K 92 v. — Dohodkov je bilo 150 K in poseben dar neimenovane blage ljubljanske gospe 400 K, skupaj 550 K. — Vsem dobrotnikom, posebe še blagi gospej dobrotnici iskrena hvala in pohvala od Boga! — Oskrbništvo Jeranove dijaške mize prosi ubogim dijakom tudi nadaljne blagohotne podpore. Naj bi se vzlasti sedaj v božičnem času dobra srca rada spominjala z darovi uboge šolske mladine; s tem gotovo najiskrenejše počastimo božje Dete, ki razlivaj obilnost svojega blagoslova na vse dobrotnike revne šolske mladine! — Vsem dobrotnikom vse se le praznike in srečno novo leto!

V Ljubljani 22. dec. 1900.

A. Kalan,

oskrbnik Jeranove dijaške mize.

Žrebanje. Dne 30. dec. t. l. bodo izžrebane srečke, katere je izdalo društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani.

Slovenske učiteljice se uljudno vabijo h glavnemu zborovanju društva slov. učiteljev, ki se vrši v soboto 29. decembra ob pol 10. uri dopol. v »Narodnem domu« v Ljubljani. — Na dnevnem redu je razun običajnih poročil odbor tudi poročilo gđ. Olge Sittig-ove in razgovor o preosnovanih pravilih, ki so predložena vis. dež. vladi v potrjenje in po katerih se društvo preosnovi v glavno društvo (s prispevkom 2 K na leto) z oddelkom boln. podporne blagajne za učiteljice. S tem se omogoči pristop k društvu tudi onim ggđ. učiteljicam, kojim ni do podpor pa bi rade sodelovale v društvu, ki ima namen zastopati in braniti stanovske interese učiteljev. Vabljeni so torej tudi nečlani dosedanjega društva. — Odbor jubilejnega podpornega in hranilnega društva učiteljev.

Dr. Tavčar v kazenski preiskavi.

Državni poslanec dr. Šusteršič vložil je radi nesramnih obrekovanj v »Slov. Narod« tožbo proti šef-redakterju dr. Tavčarju in odgovornemu uredniku Josipu Nollju. Pač žalostno, da mora dr. Šusteršič svojega kolega tirati pred sodišče, ker ga je nečuvno podlo in nesramno obrekoval!

»**Narod**« — obsojen. Vsled gorostasne svoje lažljivosti je »Narod« v zadnjem času od naših somišljenikov dobil celo vrsto popravkov. Da bi »Narod« z objavo teh popravkov sam svoje laži popravil in vrnil čast tistim, ki jim je v svoji brezumni besnosti skušal ukrasti, to se seveda ne strinja z njegovo moralo. Zato se je pri vsakem popravku obesal na pike in vejice, da bi ga ne bilo treba priobčiti. Pri par popravkih je to pomagalo — pred prvim sodnikom, kaj poreče dež. sodnija, bomo pa še le videli. Ta »zmaga« pa je »Narod« tako prevzela, da se je začel iz tisk. zak. norec delati. Gg. dekan vipavski Matija Erjavec, kaplan Josip Sever s Črnega vrha nad Idrijo in posestnik Anton Potrata iz Slapa so poslali po svojem zastopniku dr. Brejcu »Narodu« popravke, ki so vstrezali vseskozi zakonitim zahtevam. Ker jih torej ni bilo mogoče zavreči, jih je »Narod« priobčil, toda le v ekscerptu in deloma niti na istem mestu, brez običajnega uvoda, brez datuma in podpisa, in jih je označil kot laži. Tej frivolni zlorabi tisk. zak. so sledile seveda tožbe, o katerih je bila danes razprava. Nič ni pomagala dr. Tavčarjeva sofistika, »Narod« je bil obsojen na 60 K globe, dalje da mora vse tri popravke še enkrat in sicer v celoti v prihodnji številki objaviti, ker bi se v slučaju nepokorsčine daljno izhajanje »Naroda« ustavilo, in mora seveda plačati tudi pravne stroške! Kedar »Narod« v prvi instanci kako pravdo dobi, vselej ga najbolje skrbi, kdo in kako mu bo stroške plačal. No, sedaj bo pa sam moral precej globoko poseči v svojo že itak vsled volitev močno clajšano možnjo.

Kaj ima kmet od Božiča in Grudna? Odlomek iz pogovora v idrijskem sodnijskem okraju: »Katerega bi vendar volili? Jaz sem za Božiča, ker je prijatelj Grudnov, ki pozna naše potrebe. Ta dva bosta pomagala!« »Ej, prijatelj, gruden in Božič dasta kmetu le sneg in mraz!« Nasprotnik je volil dr. Žitnika.

Izjava Podpisani farani colske župnije javno protestujemo zoper dopise v »Slovenskem Narodu«, ki napadajo našega č. gosp. župnika Fr. Koširja in se z istimi nikakor ne strinjamo. — Na Colu, 9. grudnia 1900. — Sledi čez 60 podpisov, ki so na ogled v uredništvu.

Umrl je dne 18. t. m. v Celju g. Peter Levičnik, upokojeni svetnik dež. nadso-dišča. Bil je iskren narodnjak. N. v m. p.!

Iz Krškega se poroča, da so vsi politični in sodni uradniki dne 12. t. m. glasovali za liberalnega kandidata; samo dva davkarska uradnika se nista udeležila volitve.

Podružnica Ljubljana obnovega avstr. farmaceut. društva izvolila je na obnem zboru dne 18. t. m. sledeče funkcionarje: Za predsed. Mr. Ivo Devčič; podpreds. Mr. Robert Kastner; tajnik Mr. Oskar Herzig; blagajnik Mr. N. Sušnik. v odbor gg.: Mr. Danilo Pirc, Mr. Andrej Bohinec, Mr. Josip Šefer.

Gorenjske novice. Advokat dr. Vilfan je po volitvi preračunal, da bi imel kak »klerikalni« kolega vsaj trikrat toliko klientov, če bi blagovoljno prišel v Radovljico družino mu delat. — Trgovec Führsager v Radovljici menda izjavlja, da s strastno agitacijo zoper Šusteršiča ni zaprl vrat Šusteršičevim volivcem. — Vprašajo nas volivci Šusteršič-Pogačnikov, v kateri gostilni radovljiški bi našli prijazne obraze. Odgovorili bomo, ko minejo še volitve za mesta. — Če bodo vprašali tudi ozir prodajalnic, bomo v vseh ozirih lahko imenovali na prvem mestu trgovino Bulovčevu. — Učiteljski nazori se jasne. Duhovi se ločijo. — Ferjančiču povejte, da njegovi pravijo pogorevši že drugič: »Tretje gre rado!«

Orožništvo na shodih. V poročilih o naših shodih smo morali opetovano kon-

statirati, da je orožništvo pristransko postopalo. To je bilo zlasti očitno pri shodu v Trebnjem, kjer je orožništvo tako postopalo, da je ljudstvo izreklo soglasno sodbo: »Žandarji z onimi drže, žandarji so proti nam!« Dobili smo uradni popravek, ki izgovarja orožnike. Kot uradni popravek smo ga seveda morali priobčiti, a po zadnjih opetovanih poizvedbah je dognano, da smo čisto resnico poročali. To moremo dokazati s pričami. Izzivanja na naši strani ni bilo nikakoršnega, in popravek je v tem oziru čisto napačen, ker pravi, da je bilo treba vrvi, da so se ločili izzivavci obeh strank. Izzivavci so bili le na liberalni strani, in ta popravek dela krivico našim volivcem ter ne dokazuje drugega, kakor da je bilo poveljništvo napačno poučeno. Odločno zahtevamo, da je orožništvo nepristransko in da se mu to odločno zabija. Stvar utegne priti še pred državni zbor.

Ljudsko štetje. Z dnem 29. t. m. se bodo pričele v mestih z lastnim statutom vročevati hišnim gospodarjem tiskovine za ljudsko štetje, ki se morajo do 3. jan. izpolniti in vrniti oblastvu.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h je priznala deželna vlada Avg. Ottavniku iz Radeč pri Krškem, ker je 12. avgusta rešil iz ognja ubožca Jan. Antiohija.

Razpisani učiteljski službi. Na dvorazrednici v Fari pri Kostelu je popolniti mesto nadučitelja oziroma učitelja, na dvorazrednici v Dragi pa mesto učitelja-vođe. Prošnje je doposlati do 10. jan. okr. šolsk. svetu v Kočevju.

Laži liberalcev o »klerikalnih« grozovitostih. »Soča« in »Narod« sta poročala, da so v Skopem na Goriškem »klerikalci« radi hujškana tamošnjega dušnega pastirja napadli naprednjaka Antona Živca iz Skopega in ga hudo natepli. Brat njegov Andrej, star nad 40 let, doznavaši, da ga tepejo surovi klerikalci in vlačijo po tleh, je pritekel na pomoč. Anton Živec, dasi močan, se ni mogel ubraniti, bil je nesrečen, ali njegov brat Andrej še nesrečnejši. Kakor stekli, so padli po njem ter so z rezilom vsega porezali po glavi, mu jedno oko popolnoma iztaknili tako, da je imel luknjo tam, kjer je bilo oko in poleg njega so pobili hudo še nekega drugega, ki je bil tudi naš. Orožniki so že prijeli 7 hudodelnikov-klerikalcev. Andrej Živec je moral v bolnišnico, kjer so mu zašili oko, da bo manja luknja; tudi druge rane se bile smrtno nevarne, dasi je upanje, da ozdravi. Ostala dva ranjenca zdravi zdravnik doma. In vse to je storila — dostavlja »Soča« — farovška gonja v cerkvi in zunaj cerkve. »Primorski List« piše o tem: To »Sočino« poročilo je strašno, tembolj, ako pomislimo, da je »Soča« začela nabirati milodare za žrtvi farovške gonje, Andreja in Antona Živca. Hoteli smo se tedaj natančno prepričati, kaj je na tem resnice. Dobili smo natančno in verodostojno poročilo, ki pravi: »Po končanih volitvah zbrali so se katoliški volivci v gostilni ter pili vsak na svoj račun, le 3 možje dali so po vrhu še za par litrov. Kmalu potem pride v gostilno iskat prepira, po svoji stari navadi, Ant. Živec, liberalce, ter sune dvakrat v trebuh enega izmed naših volivcev, na kar se je začela tepežka, kije trajala le par minut. Omeniti mi je, da so videli britev in krivec v rokah liberalnih mož! Andrej Živec je bil res ranjen na očesu, katero mu je izteklo. Razun njega ni nobenega drugega liberalca v bolnišnici, pač pa je neki mladenič katol. stranke, katerega so liberalci v Dutovljah pomastili. Vsi drugi so zdravi. To je goli faktum. Kar piše »Soča« o pijanosti precej zjutraj, da so se napili v farovžu, da so bili klerikalci prvi napadovalci, da je vino teklo (pri liberalcih je teklo več dni), da so bili nahujskani po farški gonji in vse take lepe reči, je podla laž. Ravno tako je neresnica, da Ant. Živec ne bode dolgo več za delo. Seveda, ako noče delati! Drugi dan je bil že v krčmi. Pohiranje miloščine je pesek v oči, je volivni manevar liberalcev. »Soča« piše, da ima 5 otrok. Toda eden je žendarm, ena

hči je poročena, eden je trgovski pomočnik, in le 2 dekleti vodita doma gospodinjstvo, kojih prva ima že 18 let. Nabiranje milodarov ne bo tem otrokom nič pomagalo, pač pa bo pomagalo še kak »kvartincek« liberalcem. Upnik Antona Živca je kanalski župan Zega. S tem je mnogo povedano!

»**Popotnik**« se sicer drži v rezervi od prve letošnje številke sem, s katero je skupil, da je dobil dobro po prstih. V zadnji številki pa nastopa zopet kot učitelj duhovščine in ji priporoča, naj »vzbuja v srcih otrok in odraslih čute hvalečnosti in ljubezni do Boga in ljudi — mesto sovraštva in politične strasti do svojega bližnjega«. Od te strani ni treba naukov! Kaj so pristaši »Popotnika« vse počeli v zadnji volivni borbi! Najnes-amnejšo agitacijo z umazanimi pamfleti so počeli in vzbujali vse strasti. Od ljudi, ki so kolportirali »Volilni katekizem« in nastopali kakor Pin v Logatcu, ki je prihrul na čelu pijane tolpe, ki je metala kamenje in jajca na poštene in mirne ljudi — od takih ljudi vsak nauk odklanjamo!

Grozno slabo se mora goditi glasilo »zavednih in naprednih« učiteljev »Učit. Tov.«, da tako neznansko »jamra« v listnici upravnštva svoje zadnje številke. Nič manj kot 4000 kron mu dolgujejo njegovi »zvesti« naročniki. In list zaključuje 40. leto svojega obstanka. In naš vrli »Slov. Učitelj«? Zaključil je šele prvo leto, pa mu je sijajno zagotovljen obstanek. Kajne, »Tovariše« plačujočih naročnikov — duhovnikov ni več, in pošteno učiteljstvo ti obrača hrbet.

Samomor. Vrat si je prerezal z britvijo 17. t. m. 67letni Jan Kovač v Potoški vasi. V svoji nervoznosti je že poprej večkrat pravil, da si bo končal življenje. Samomorilec zapušča 60letno vdovo in pet doraslih otrok.

Razpisana učiteljska služba. Na dvorazrednici v Mirni peči je popolniti drugo učno mesto. Prošnje vsprejema do 31. dec. okr. šol. svet v Novem mestu.

Iz listnice upravnštva »Uč. Tov.« Dragi tovariši! Do 200 pisem poslal sem v zadnjih dneh do Vas tovarišev v razno »sola«, ter sem trkal, prosil, molil, se srdil in grozil — ako ne poravnate svojih zastankov! Nič manj kot 4000 K palo bi v žep »Učit. Tovarišev«, ko bi se odzvali vsi ti razni dolžniki! »Pa kako je moglo narasti toliko zastanka, toliko dolga? Čemu jim pa lista prej ne u-taviš?« poreče kdo. »Ja, vidite, tega Vi ne umete«, bi Vas skoraj zavrnil. Pred seboj imam troje pisem, ki bi bila skoraj vredna, da se objavijo — da vidi svet, v kaki bedi, v kakem siromaštvu živi še ta in oni naš tovariš! »Razne nesreče, — obilna družina, — teški porodci, — »zlomil nogo« — itd. — vrsti se vse v enem.

Za »inteligenco«. Dr. Slanc se praska. Dolgo časa Slanc po sijajnem porazu ni dal glasu od sebe. Včeraj, na kaj primeren dan v petek, se je vendar oglašil in milo zastokal, da so se »Novomeški in belokranjski okraji dali po farovžu v kozji rog pognati; v volivnem okraju Vencajzovem pa ni nič tega odmevalo, kar se je drugod tako veselo glasilo. Gorenjske ne štejemo«. Potem pa pripoveduje Slanc: »Zanimivo je, da so se v našem volivnem boju v kmetski kuriji na Kranjskem izražale ravno tiste agitatorične misli, kakor na nemškem Štajerskem, ne da bi naši ljudje vedeli, kaj se na Štajerskem vrši. Noben naših agitatorjev nivedel zateženjem naših štajerskih kmetovalcev (prav: barona Rokitanskega). Iz našega gospodarstva torej je vse to izklilo«. Dr. Slanc, le počasi! Vaši ljudje morda res niso vedeli za težnje barona Rokitanskega, zato ste pa vi bolje vedeli za vse laži, ki jih brez vspeha meče na Štajerskem liberalizem v boj proti katoliškemu prepričanju poštenega kmeta, in javno mnenje vas je obsidilo, da ste vi tisti, ki ste iz nemščine »preplonkali« lažnjivi liberalni »volivni katekizem« in da je baron Rokitansky vaš duševni oče, pa tudi oče vaših — blamaž. Res čuden možak, komur so laži »volivnega katekizma« »agitatorični argumenti« in da ob posurovelosti »Slov. Nar.« in »Rodoljuba« vsklikate: »Še nikdar prej ni bilo naše časopisje tako zanimivo«. Dr. Slanc, prav imate — »nemoralna stranka se

posluži vseh sredstev, katera more najti". Vi včeraj v glasilu slovenske „intelligence“ zopet z dovoljenjem dr. Tavčarja grdo psujete duhovščino s „prijanci“ „polsko grdobno živečimi“, „skrajno nepoštenimi ljudmi“, „duhovnik je najhujši sovražnik šole“, duhovnik je „navadno grozno neveden in le malokedaj kaj pridna človek“. Sedaj ko ste tako strahovito natepeni, vas to psovanje delajo strahovito smešnega. Poujte kolikor hočete, lečite si s psovkami svoj poraz! Vaša in dr. Tavčarjeva surovost nikdar ne bodeta zmagali!

Sejmi po Slovenskem od 24. do 29. decembra. Na Kranjskem: 27. v Črnomlju, Radečah in na Vrhniki; 28. v Dobu in Mirni peči. — Na Koroškem: 27. v Lavamintu. — Na Primorskem: 27. v Divači in Gorici; 29. v Cevdatu.

Društva.

(Zdravniška zbornica kranjska.) Vabilo k 3. zbornici dne 28. dec. ob 16. uri zvečer v zborničnih prostorih. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Poročila blaginjskega. 3. Določitev prispevka za 1. 1901. 4. O zdravniškem honorarnem tarifu (dr. De Franceschi.) 5. Eventualni predlogi. Po javni seji sledi tajna seja. Poročilo o častno-sodni obravnavi.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo. G. dr. Fr. Papež, odvetnik v Ljubljani, 12 K. — G. Mih. Korošec, župnik v pok. 10 kron. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Brno, 22. dec. Živeli drž. poslanci: Povše, Šusteršič, Žitnik, Pfeifer, Pogačnik in Vencaj! — Deželni poslanci moravski: dr. Koudela, dr. Stojan, Sevcik, Sykora, Weber, Dubnov, dr. Hruban, kanonik Pospisil, dr. Ehrman Šilinger Popelka v Brnu.

Dunaj, 22. decembra. Cesar se poda jutri v Wallsee, kjer ostane božični praznik.

Trident, 22. dec. Knezoškof tridentski je izdal pastirski list o državnozbornih volitvah. V njem svetuje svojim podložnikom, naj se pri teh volitvah oklenejo katoliške konservativne stranke. Sicer te stranke ne vodijo škofje, vendar je ta stranka vseskozi poštena in dela v soglasju z nameni katoliških škofov. Volivci se smejo zanesti na to stranko.

Praga, 22. decem. Deželni zbor je sklenil proračunski provizorij in je zaključen.

Lvov, 22. dec. Gališki deželni zbor je po sprejetem proračunskem provizoriju zaključen. Deželni maršal je izrekel svoje obžalovanje, da so deželni zbori odklonili vladno predlogo glede žganjarine, in je izjavil, da se bo ta zadeva dala urediti le s soglasnim postopanjem deželnih zborov in da vlada mora po dosedanji poti nadaljevati.

Lvov, 22. decembra. Pri volitvenem shodu v Grodku je prišlo do pretepa. 14 oseb je ranjenih. Tam se je zvedelo, da je židovski trgovec Karp udaril katoliškega duhovnika. Katoliško ljudstvo je silno razburjeno. Da se razburjenost pomiri, so poslali po orožništvo, ki pa ljudske nevolje ne more zadržati. Poslali so zato oddelek huzarjev in zaprli vse gostilne. Karp je zaprt.

Zagreb, 22. decembra. Sabor je sprejel proračun v tretjem branju.

Zagreb, 22. decembra. Tu je neko sodišče obsodilo branjevca na štirinajst dni zapora, ker je zavil sir v časnik, v katerem je bil natisnjen banov govor.

Darmstadt, 22. decembra. V drugi zbornici je bil z enakim številom glasov odklonjen predlog glede razsodišča mej Anglijo in Buri. Predsednik je glasoval proti. Za predlog so glasovali antisemiti in socijalni demokratje. Vladni zastopniki so pred razpravo ostavili dvorano.

Rim, 22. decembra. Kralj je vsprejel demisijo zakladnega ministra Rudinija ter začasno poveril vodstvo

tega portfelja finančnemu ministru Chimiriju.

Genua, 22. decembra. 13.000 delavcev na kolodvoru in v pristanišču stavka. Parniki ne morejo tu izločiti blaga, ampak je morajo peljati v Marsiljo.

Madrid, 22. decembra. Drž. zbor je sprejel poroko princezinje asturske s 184 glasovi zoper 84.

Berolin, 22. decembra. (C. B.) Danes je tu umrl Blumenthal, najstarejši feldmaršal nemške armade.

London, 22. dec. Iz Carigrada se poroča o velikih nemirih na otoku Samos, ki jih je povzročil namestnik. Zahtevajo, da se namestnik odpravi.

London, 22. dec. Iz Kapstadta hrzjavljajo: Buri se bližajo Colesbergu. V torek se je vršil ljut boj pri Philippstownu. Na angleški strani je padel jeden mož, sedem je ranjenih. V sredo so zasedli Buri Philippstown, v četrtek so razdrli železnico pri Hontkraalu. Angleži menijo, da bodo lahko Burum postavili pot. V Ventersdorp so ujeli Buri 20 mož.

London, 22. decembra. Stanje v severu Kapske kolonije je vedno resnejše. Buri, ki so prekoračili reko Orange in prodrli v kapsko kolonijo, štejejo čez 2000 mož. Med tamošnjim Holandci se jih je mnogo postavilo zopet na bursko stran. Ustaja se vedno pomnožuje. Sploh tamošnji prebivalci moralično in gmotno podpirajo ustajo proti Angležem. Buri delajo resno nato, da se vzdigne zoper Angleže cela severno-zapadna stran v odkritem boju. V Colesbergu so hoteli Angleži nekaj ustajnikov smrtno kaznovati, ker so pa Buri tačas prišli bližje do sedem milj, morali so sodišče prenesti.

London, 22. decembra. (C. B.) Vojni urad je sklenil z ozirom na zelo resen položaj v Južni Afriki odpustiti čim največ mogoče novih čet.

Pariz, 22. dec. Iz Pekina se poroča: Velevlasti toliko časa nečejo poklicati svojih čet iz Pekina in iz pokrajine Čili, dokler se kitajska vlada popolnoma ne uda mirovnim pogojem velevlasti. Le ameriški zastopnik Conger ni podpisal te izjave. Izjava se takoj sporoči Čingu in Li-Hung-Čangu.

London, 22. dec. Železnica med Pekinom in Tsientsinom je popravljena. Nemci in Rusi so si jo razdelili. Nekaj lokomotiv se jim je pa pohabilo, da je promet zelo obtežen.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Področje v 14 urah v mm.
21	9. xveč	739.8	2.9	sl. jzah.	jasno	
22	7. zjut.	740.5	-1.9	sr. vzsvzh.	del. jasno	0.0
23	2. popol.	744.2	4.1	sl. zah.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura -1.8° normale: -2.2°

Odprto pismo.

Dragi Metličani!

Jako sem bil presenečen, ko sem bral, da je med Vami že sedemdeset mož, katere je pri volitvi v peti skupini vodilo prepričanje in ne strah pred nekaterimi domačimi mogotci. Pokazali ste, da ste res možje, pravi korenjaki, ki gredo neustrašeno v boj za resnico in pravico, možje, ki znajo sami misliti, in jim ni treba, da bi za nje mislil neskončno učeni Fleischmann ali kedo izmed njegove garde. A boj še ni končan; še enkrat vam bo treba stopiti na bojišče. Hočete-li sedaj s svojo omahljivostjo omadeževati možko ime, katero ste si pridobili v prvem boju?

Liberalna stranka Vam ponuja za poslanca notarja Plantana. Ta se Vam je tudi že pokazal. Obljubil Vam je razne stvari, da bi Vas pridobil za se. Toda bedak je, kdor dandanes še verjame obljubam. Obljube so debelo namazane limanice, na katere razni ptičarji love lahkoverne kaline. Kdor kaj obeta, mora dati tudi poročstvo, da bo izpolnil to, kar je obljubil.

Tega poročstva pa gospod Plantan ne more dati svojim volivcem. Ravno nasprotno. Notar Plantan ima na sebi lastnosti, ki jemljejo njegovim obljubam vsako podlago.

Notar Plantan kandidira na podlagi liberalnega programa. Liberalizem pa je kmeta in obrtnika spravil na beraško palico. Liberalizem je kriv tistega nenaravnega razmerja med bogatimi in reveži, ki ga danes opazujemo po celem svetu. Zato se povsodi po svetu z gnusom obračajo proč od liberalizma; le pri nas na Slovenskem ga še goje, in notar Plantan hoče celo s pomočjo tega liberalizma, ki je pokončal kmeta in obrtnika, ta dva stanu rešiti pogina. Kak nesmisel!

Liberalizem je smrten sovražnik naše sv. katoliške vere. Plantan stoji na podlagi liberalizma. Zato ga dober katoličan voliti ne more.

Kaj je Plantan? Notar. Vsa čast notar-skemu stanu! Toda Plantan je notar posebne vrste. Kar je bil svoje dni pri Vas notar Štajer, to je bil v Zatičini notar Plantan. Si-li morete misliti, da bo v državnem zboru zastopal Vaše koristi?

Metličani, bodite možje, ki znajo sami misliti! Sramota za Vas, če bodo po svetu govorili, da so vse metliške misli v Fleischmannovih možganih! Pa pogledjte malo po Metliki!

Kdo pa je najbolj navdušen za Plantana? Neki ljudje, med njimi vsi tisti, ki ne hodijo ne k maši ne k spovedi, so za-nj. Kako bi mogli pri takih razmerah glasovati za Plantana Vi, ki ste d. bri kristijani? Reklo bi se to, teptati z nogami sv. vero in svoje lastne koristi.

Ni še dolgo tega, ko so med Vami živeli oderuhi, da ni bilo daleč okoli enakih. Vest, kako so si tisti, ki Vas hočejo še sedaj imeti v strahu, pridobili svoje premoženje. Veste, kako je še pred nekaj leti Vaša I. dol. posojilnica zahtevala visoke obresti. Veste še marsikaj drugega. Nihče se ni upal ganiti, nikjer niste dobili pravice. Kdo se je postavil za Vas, stiskane reveže? Vsi vest, da so bili to Vaši duhovniki. Hočete-li sedaj zopet nazaj v staro suženjstvo?

Metličani, bodite možje in govorite možko besedo: »Liberalni notar Plantan nam poslanec ne bo!«

Na Gorenjskem, dne 21. dec. 1900.

Vaš

Znatekdo.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznim obzori in stvarnim kazalom. — Sestavil Martin Poč. — Drugi, popravljeni tisk.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krome, trdo vezan v polsagrinu ali celoplastu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Št. 41.948

Razglas.

V smislu sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 21. decembra 1. 1900. razpisuje mestni magistrat ljubljanski javno pismeno ponudbeno razpravo za prevažanje odgoncev in ujetnikov in pa za pripravo za „ljubljsko prostovoljno gasilno društvo“ v 1. 1901. na

dan 28. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne.

Pogoji o izvrševanju vožnje in drugi pripomočki razgrnjeni so ob navadnih uradnih urah vsakemu na upogled v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer je tudi izročati ponudbe, v katerih naj bode ponujana svota zapisana s številkami in besedami, najkasneje do določenega časa v zapečatenih zavitkih in opremljene z vadjem 100 kron. Izrečno se dostavlja, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale ponudbenim pogojem ali katere se bodo glasile pogojno in pa na take, ki bodo prekasno ali dodatno vložene, ne bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 22. decembra 1900.

Št. 394/Pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti službo

II. mestnega komisarja

s prejemki IV. činovnega razreda, to je z letno plačo 2200 K, z dejalnostno doklado 400 K in pravico do dveh v pokojnino vstevnih bletnic po 200 K.

Za podelitev te službe so v obče merodajna določila § 5 službene pragmatike, ki slove:

»Posebne zahteve za namestitev v konceptni stroki so:

1. Dovoljena pravno- in državnoznašanske studije in z dobrim vspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;

2. z dobrim vspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi studijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če za v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim vspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo se-le potem, ko zadostijo temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30.).

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora se konceptno službovanje vsprejeti uradnik z vspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko izpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva splošnost za politično poslovanje. (§ 29. odst. 2. obč. r.)

Vendar se more pa podeliti služba II. mestnega komisarja vsled sklepa občinskega sveta z dne 5. januarja 1893. I. tudi takemu, sicer usposobljenemu prosilcu, ki nima politično juridičnih studij.

Prosilci naj svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagajo pri predsedstvu mestnega magistrata

najpozneje do 31. decembra t. l.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddajanju službe ne bodo vpoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 6. decembra 1900.

„Ženi čast in spoštovanje“, pravi pesnik, ker ona skrbi za telesno in objednem za duševno blaginjo družine. Moč, ki se popolnoma posveti svojemu delu in poklicu, se seveda ne more brigati za to, kar pride za njegovo telesno hrano na mizo. Gospodinji je pa tudi težavno, vselej pravo zadeti, in njena odgovornost se pričenja pri jutranji kavi. Vse-kako je torej splošno koristno, da se opozarja na sledeče: najizvrstnejša, zdravju koristna in najbolj prijetna okusna kava je splošno priznana bobova kava, nanesena s polovico Kathreiner Kneippove sladne kave. Stotisočera skušnja priporoča to najboljšo kavino prides zlasti vsaki gospodinji in materi, ako hoče pripravljati res prsto domačo kavo, ki nam nudi poleg zaželenega prijetnega okusa tudi mnogo redilnih snovi in krepi. Kathreiner Kneippova sladna kava se dobi povsod, a pristna samo v znaah izvornih zavitkih. 9

Cisto medicinsko ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrega in pristnega medicinskega ribjega olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rod-bino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega okusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 14 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Realjeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki iz-berbi v zalogi trdka BRATA EBERL v Ljub-ljani, Frančiškanskulice. 228 16 11-7
Vnanja naročila proti povzetju.

Takoj prodam

zarad odpotovanja nov harmonij, šivalni stroj in več pohištva.

Jurij Malovrh,

1107 3-2 organist v Cerkljah pri Kranju.

Prodajalna

v Ljubljani, na najlepšem prostoru, z dobro kupčijo, se radi rodbinskih razmer takoj prodá. 1114 2-1

Več pové J. Poženu, Cojzova cesta 10.

1116 1-1

1112 2-1

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *

* tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v škatljah po 12 in III. več steklenic. 591 50-24

Županstvo v Sodražici išče iz kušnega

občinskega tajnika

— samca. — Služba nastopi se lahko takoj. 1093 3-2

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO
V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE
POGREŠATI

POEZIJE

— DOKTORJA

FRANCETA —

PREŠERNA —

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6'40 K, V USNJU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA
IG. PL. KLEINMAYR & F. D. BAMBERG V LJUBLJANI

• • DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH • •

1023 20-15

Ker se vsled smrti opusti trgovina s klavirji, se prodajo novi in preigrani

klavirji

in

pianine

po zelo nizkih cenah. 1101 3-2

M. Marout

Križevniške ulice 12, ali Breg 20.

Mattoni's Giesshübler

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Giesshübelske kisle vode.

10-49

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozorja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-večji izbiri po najnižjih cenah.

170 86

Kneza Janeza Liechtenstein-skega

tovarna za glinaste izdelke

in opeko 779 24-5

„Unter-Themenau“

pri Breclavi (Lundenburg)

priporoča:

Mozaike in tako zvane „Feinklinker“-plošče v najlepši izvršitvi za vsakovrstno tiskanje, zlasti za

cerkve in samostane.

Taka dela je tovarna že izvršila po cerkvah v Betnovi, Macinovi, Kromerici in Ottakringu; v klavirski Branki; po kolodvorih v Opatovcu, Pregradu, Krakovu; v samostanih Kolomeja, Stara Wies, Mödlingu, Brežah, Tarnopolu; po bolnišnicah v Krakovu, Koložu in Brnu.

Dvakrat posteklene ceviz kamene, nastavke za peči, školjaste posode za stranišča.

„Klinker“-opeka, pečnice in stranice za ognjišča v razni izvršitvi.

Zarezna strešna opeka, navadna opeka, a posteklena in ne posteklena, najboljše vrste.

Ceniki in troškovi na razpolago.

Delavcev okoli 700.

1054 6

Mnogovrstno

kožuhovino

priporoča

po najnižji

ceni

Karol Recknagel,

Mestni trg št. 24.

— Domača umetnost! —

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 22

60 52-50 v hiši gosp. Wessner-jeve

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniško izvršenih

lesnih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine iz različnega materiala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

— Domača —

tvrdka!

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

536 28 v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatoji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega in politiranega

pohištva.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Zaloga Karl Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER

o. in kr. dvorni založniki. 114 26-17

Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.

Dunaj, I., Seilergasse 10, „Göttweigerhof“.

Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu. prečast duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera 90 20

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

Davnej potrjeno dijetet. kosmet. sredstvo (umazanje) za krepanje in utrjevanje kit in mišic človeškega telesa

Kwizdov fluid.

Znamka: Kača (tekočina za turiste).

Turisti, kolesarji in jezdec uspešno rabijo ta fluid za krepanje in poživljanje po daljnih turah.

Cena: Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K 20 h.

Pristno je dobiti v vseh lekarnah. G. 632 20-8

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Wabilo.

Vse mnogo let oproščajo se blagotvorniki častitja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemlje oprostne listke za k rist mestnemu ub. žnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letoš slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci: Karol Karinger, Vaso Petrič ter Albert Schaffer.

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti jedno krono in na opisan pol poleg imena pristaviti tudi število vzeti listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Plemeniti pošiljatelj bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvornikov se bodo sproti razglašala v novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 18. decembra 1900. 1103 3-2

Št. 40.761.

Razglas.

Pri nekem tukajšnjem psu, ki je ugrizel enega človeka in več drugih psov, se je uradno konstatovalo, da je bil stekel.

Z ozirom na to uvaja se v smislu § 35, zakona z dné 29. februarja 1880, drž. zak. št. 35, za mesto Ljubljano in za okrožje 4 kilometrov

trimesečni pasji kontumac.

V tem času smejo se psi le s trdno torbo, ki bode popadanje popolno zabranjevala, na ulice spuščati, ali se pa morajo zunaj hiše voditi na vrvi.

Psi se ne smejo jemati v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.

Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj prijaviti mestnemu magistratu, psa pa do daljne odredbe varno zapreti.

Pse, ki se brez torbe, ali s tako iz mehkega usnja napravljeno torbo, ki popadanja ne zabranjuje, zasačijo zunaj hiš, bode konjač polovil in pokončal; proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih zakonitih določbah.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 12. decembra 1900.

troceevne puške

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd. vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

730 20-19

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

V hotelu „Virant“

— v Ljubljani —

sprejemajo se naročila na obed in večerjo.

Istotam se sprejme gospodične v kuhinjsko vežbanje. Po- učuje kuharica z Dunaja.

Tudi je na razpolago velika dvorana, pri- pravna za plesne vaje itd. kacega društva.

Dalje velika klet za vinske trgovce ali kaj jednacega pripravna. 1105 3-2

Velika zaloga kina-srebra.

Podpisane p. n. slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prišel z dnem 1. decembra t. l. v Mayerjevi hiši, Sv. Petra cesta št. 4

zlatarski in juvelirski obrt.

Najprimernejša

božična in novoletna darila

priporočam po najnižjih cenah.

Izdelovanje in popraviljanje vseh in mojo stroko spadajočih novih in starih del izvršujem točno in najceneje v lastni delavnici

Za mnogobrojna naročila se najuljudneje priporočam z velespoštovanjem

Dragotin Košak, zlatar.

Za solidno blago jamčim

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje prte to

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjšo naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52-29

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Najlepše in najprimernejše božično in novoletno darilo za mladino so

„Pomladni Glasi“

ki jih je doslej izšlo deset letnikov.

Dobro se še vsi letniki razen I. in II. in sicer: krasno vezani po 90 kr., v platno vezani po 55 kr., kartonirani po 35 in 40 kr. in broširani po 30 in 25 kr. — III. in IV. letnik se dobijo le broširani.

Dobro se po vseh knjigarnah in v semenišču v Ljubljani. 1104 3-2

IVAN MILAVEC

izdelovatelj orgelj

v Ljubljani, Cerkevne ulice št. 19

se najuljudneje priporoča prečistiti duhovščini za izdelovanje

novih cerkvenih orgelj

po najnovejših in preskušanih sestavih, z večletnim poročtvom.

Nadalje se priporoča tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila (predelavanje, vglasevanje itd.), katera se izvršujejo točno in po najnižjih cenah. 956 11

Oznaniilo.

Čast mi je naznaniti p. n. občinstvu, da sem prevzel in otvoril v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 3 (dr. Koslerjeva hiša)

obstoječo

trgovino z dišavami, strupi in materijalnim blagom.

Mnoge zveze, katere imam z največjimi tu- in inostranskimi tovarnami in trdkami, me stavijo v prijeten položaj, da bom mogel č. odjemalcem vsestransko ustreči. — Zunanja naročila izvršim točno in solidno.

Obilega obiska prosi z velespoštovanjem

Anton Kanc,
drožerist.

1065 8-8

Naznanilo.

Na Dolenjski cesti pri mitnici šte. 6 se dobro znana bivša stara gostilna pri „Hrovatu“

h kat-ri pripada hiša, dva konjska hleva, pód, svinjski hlev, veliki sadni vrt s pokritim kegljiščem,

takoj prodá ali oddá v najem.

Natančneje se izvé v pivovarni trdkke J Kosler & Co.

1114 3-1

Pariska svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le
z

na
pod-
platu.

Šent Peterburške
galošje
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

978 10-8

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Na drobno na prodaj v vsaki boljši prodajalni čevljev, gumi in modnega blaga.

Št. 31.951.

Razglas.

1082 3-3

Začetkom leta 1901 se ima v smislu zakona z dné 29. marca 1869. l. (drž. zak. št. 67) izvršiti splošno ljudsko popisovanje po stanji z dné 31. decembra 1900.

Z ozirom na določbe §§ 19 in 23 zgoraj navedenega zakona, dolžan je vsak imetelj stanovanja, odnosno vsak družinski gospodar, imeti pripravljene za moške osebe, katere je v stanovanji popisati in katere so rojene v letih 1881 do vštete: leta 1891. ter imajo domovinsko pravico v kakej v državnem zboru zastopanih dežel, kolka proste izpiske iz rojstne knjige, katere je izdati brezplačno, ali pa poverjen prepis rojstnega lista.

Dolžni so torej vsi imetelji stanovanj in družinski gospodarji, v katerih stanovanjih so ali bodo dné 31. decembra t. l. take osebe, ako iste nimajo že poverjenih predpisov dotičnih rojstnih listov, preskrbeti si za vsako tako osebo tak izpisek najpozneje do konca tega leta, ter se imajo v ta namen takoj obrniti na dotični župnijski ali matični urad, kjer se je vpisalo rojstvo.

Ta rojstni list, oziroma ta izpisek bode potem prilepiti na naznanilnico, v kateri se izvrši popis dotične osebe.

To se daje javno na znanje vsled razpisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dné 26. novembra letos, št. 17.681

Magistrat deželnege stolnega mesta Ljubljane.

dné 30. novembra 1900.

Puškar

Fr. Kaiser

v Ljubljani

priporoča za dobro lova ter pošilja

puške

in vse druge lovske potrebščine

katerih ima veliko zalogo.

753 17

Družinska pratika
je izšla.

Dobiva se komad po 12 kr. = 24 vinarjev po vseh prodajalnicah v mestih in na deželi.

Glavna zaloga pri H. Ničmanu v Ljubljani.

Ceniki za razprodajalce pošiljajo se zastoj.

Naznanilo.

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem svojo prodajalnico in izložbo na novo preuredil in povečal, imam največjo izbiro vse novosti (secesijon) zlatnino, srebrnino, na novo vpeljana kina-srebro, vso namizno opravo, bicikeljne in šivalne stroje, **najceneje** v primeri z drugim blagom.

Slavno občinstvo vabim na ogled in obilni obisk z vsem spoštovanjem.

FR. ČUDEN, urar,

na glavnem trgu nasproti rotovža.

Garancija od 1 do 5 let. Ceniki tudi po pošti prosto. Srebrne moške ure 4-50 gld., srebrne damske ure 4-40 gld., zlate z močnimi pokrovi 15 gld., budilke 1-50 gld., stenske ure na nihalo v omari 100 cm dolge osem dni idoč 8 gld.

Najceneje, v obliki znana največja zaloga in solidna postrežba.

Primerna božična in novoletna darila.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljam, da bom vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 47

Zunanji naročila točna. — Cene primerno nizke.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

le iz blaga od B. Schroll-a, Graumann-a in Siegel-a. Nikako manjvredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo.

Za izborna dela in najprejnejšo postrežbo jamči trdka

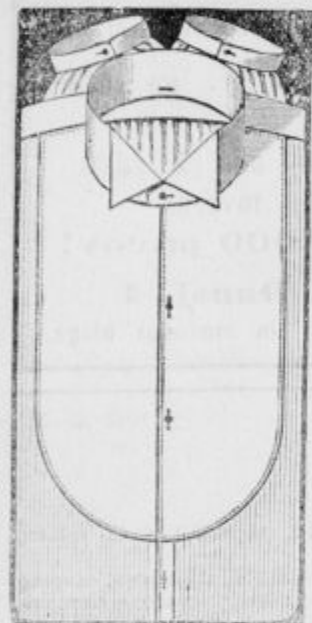
C. J. Hamann, Ljubljana,
Mestni trg št. 8,

Založnik perila raznih c. in kr. častniških uniform. zavodov.

Tu je v zalogi originalno dr. Gustav Jägerjevo voleno perilo vsake vrste kopalno perilo, Pless-ovi, Hükel-ovi, Pichler-jevi klebuki iz dlake in lodna, najboljše v žokih, nogovcih, kravatah, modercih in žepnih robeih, razno drugo modno in pleteno blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastna izdelovalnica predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih in spalnih sukenj itd.

Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Prezema izdelovitev celih oprav za neveste.

Izgotovitev oprav za novorojence.

Ko bi se pripetilo, da bi kupce bil nezadovoljen s kakim pri meni kupljenim blagom, ga rad zamenjam ali pa na zahtevo vrnem denar.

1092 26-3

Najceneje ter po stalnih cenah se kupuje pri

Rudolf Weber-ju, urarju,

zapriseženemu voščaku in cenilu,

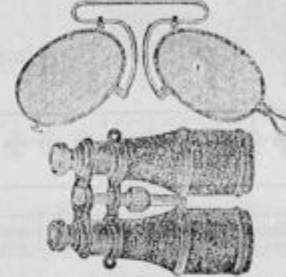
Stari trg št. 16 — Ljubljana — Stari trg št. 16.

Velika zaloga vsakovrstnih

1071 8-6

ur, zlatnine, srebrnine, optičnega orodja in fonografov.

Za vsako uro enoletno pisano jamstvo.

Vse po stalnih tovarniških cenah.

Srebrne remontoir-ure za gospode K 11-20, srebrne remontoir-ure za dame K 11-20. Zlate remontoir-ure z močnim okrovom za dame K 3-4. Budilni K 3-20. Ura na nihalo z omarico, 100 cm. visoko, gré osem dni, K 17-.-. — Ceniki brezplačno in franko.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Najboljša in najcenejša božična in novoletna darila

dobivajo se pri trdki

Konrad Schumi „pri novi tovarni“

v Ljubljani, Prešernove (Slonove) ulice št. 1.

Flanelaste bluže (jopice)	gld. 1-25
Chloth-bluže	2-90
batist-predpasniki	—25
spodnja krila iz Cloth-a v vseh barvah	2-50
batist žepne rutice za dame (Seccesion), 12 kosov	2—

Nadalje blago za obleke dam in gospodov iz tu- in inozemskih tovarn, kavine in posteljne oprave, preproge (Teppiche), kakor vse vrste manufakturnega blaga po čudovito nizkih cenah.

1102 3-8

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4⁰/₀.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila n vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

984 154

Živnostenská banka

na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah

Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 20. decembra.	
Skupni državni dolg v notah	98 55
Skupni državni dolg v srebru	98 25
Avstrijska zlata renta 4 ⁰ / ₀	117 70
Avstrijska kronna renta 4 ⁰ / ₀ , 200 kron	98 70
Ogerska zlata renta 4 ⁰ / ₀	116 75
Ogerska kronna renta 4 ⁰ / ₀ , 200	92 60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1692 —
Kreditne delnice, 160 gld.	667 25
London vista	240 10
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117 70

20 mark	23 51
20 frankov (napoleonov)	19 13
Italijanski bankovci	90 75
C. kr. cekini	11 37
Dne 21. decembra.	
3-2 ⁰ / ₀ državne srečke 1. 1880, 200 gld.	174 —
5 ⁰ / ₀ državne srečke 1. 1880, 100 gld.	164 —
Državne srečke 1. 1864, 100 gld.	198 50
4 ⁰ / ₀ zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95 10
Tisine srečke 4 ⁰ / ₀ , 100 gld.	139 —
Dunavske vravnave srečke 5 ⁰ / ₀	267 25

Dunavsko vravnavno posojilo 1. 1878	106 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4 ⁰ / ₀	93 75
Prijoritne obveznice državne železnice	42 —
južne železnice 3 ⁰ / ₀	334 —
južne železnice 5 ⁰ / ₀	120 —
dolenjskih železnice 4 ⁰ / ₀	99 50
Kreditne srečke, 100 gld.	395 —
4 ⁰ / ₀ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	45 —
Ogerskega	20 25
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13 00
Rudolfove srečke 10 gld.	58 50

Salmove srečke, 40 gld.	178 25
St. Genois srečke, 40 gld.	203 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 —
Ljubljanske srečke	270 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	6200 —
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	813 —
Akcije žužne železnice, 200 gld. sr.	111 50
Splošna avstrijska stavbinska družba	148 —
Montana družba avstr. plan.	431 75
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	450 —
Papirnih rubljev 100	254 25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnica d. in s. k. družba

„M E R C U R“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasniti vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.